

Dagab Inköp & Logistik AB
Solnavägen 4
113 65 Stockholm

Skickas endast per e-post

Eventuell överträdelse av lagen om förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter – avlistning av kaffeprodukter

Saken

Eventuell överträdelse av 5 § första stycket 8 lagen (2021:579) om förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter (LOH).

Konkurrensverkets beslut

Konkurrensverket kommer inte att utreda saken ytterligare. Ärendet avslutas.

Bakgrund

1. Våren 2024 uppmärksammade Konkurrensverket uppgifter i media om vad som benämndes som en priskonflikt mellan Dagab Inköp & Logistik AB, 556004-7903, (Dagab) och Nestlé Sverige AB (Nestlé). I rapporteringen påstods bland annat att Dagab till följd av Nestlés prisjustering plockat bort¹ delar av Nestlés sortiment inom kategorin kaffe av varumärket Zoégas. Mot denna bakgrund inledde Konkurrensverket en utredning i april 2024. Syftet med utredningen har varit att klargöra om Dagab har använt sig av en otillbörlig handelsmetod gentemot Nestlé i strid med förbudet mot kommersiella represalier i 5 § första stycket 8 LOH.

Konkurrensverkets utredning

2. Konkurrensverket under utredningen förelagt både Dagab och Nestlé att yttra sig och inkomma med handlingar och uppgifter avseende händelseförloppet och vilka produkter som berörts.

Vad som framkommit i utredningen

3. Dagab har uppgett att beslutet att inte köpa Nestlés kaffeprodukter har föregåtts av att Nestlé gjort en prisrevidering och höjt priset på Zoégas-produkterna till en nivå som Dagab ansåg sig inte kunna acceptera. Då parterna inte kunnat enas om pris valde Dagab att sluta saluföra de aktuella produkterna i samband med en sortimentsrevidering.
4. Konkurrensverket förelade Nestlé att inkomma med yttrande över händelseförloppet. Nestlés svar har bekräftat de sakomständigheter som Dagab uppgett och att Dagab inte vidtagit några åtgärder i fråga om övriga produkter.

Skälen för Konkurrensverkets beslut

Rättslig reglering

5. LOH gäller vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter om köparen eller leverantören är etablerad i Sverige. För att lagen ska vara tillämplig när en köpare inte är en myndighet eller en offentlig aktör krävs att köparen har en årsomsättning som överstiger två miljoner euro.
6. Med jordbruks- och livsmedelsprodukter avses de produkter som förtecknas i bilaga 1 till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt samt produkter som inte räknas upp i bilagan men som framställs för användning som

¹ Fri Köpenskap, *Dagab-anslutna kedjor kastar ut Zoégas – "orimliga prishöjningar"*, 2024-04-21 samt *Dagens Industri, Axfood i prisbråk – plockar bort populära kaffet från hyllorna*, 2024-04-21.

livsmedel genom användning av någon av de förstnämnda produkterna. Legaldefinitionen innebär att alla livsmedel som förädlas med hjälp av eller annars innehåller spår av exempelvis animalier, spannmål, grönsaker, socker och fetter omfattas av lagstiftningen även om livsmedlet inte förtecknas i bilagan.

7. Lagen syftar till att skydda leverantörer av jordbruks- och livsmedelsprodukter mot vissa otillbörliga handelsmetoder (1 och 2 §§ LOH). Av 5 § första stycket 8 följer att det utgör en otillbörlig handelsmetod att som köpare vidta eller hota med att vidta kommersiella repressalier mot en leverantör som utövar sina avtalsenliga eller juridiska rättigheter.
8. Kommersiella repressalier kan vara av skiftande karaktär. Som exempel på vad som kan utgöra kommersiella repressalier i LOH:s mening anges i förarbetena till lagen och i UTP-direktivets skäl bland annat köparens avlistning² av en leverantörs produkter, minskade inköp och att en köpare ställer in eller annars försämrar villkoren beträffande tidigare överenskomna arrangemang/handelsmetoder.³
9. Enligt förarbetena tar förbudet inte sikte på avtal som löper ut och alltså ska förhandlas om.⁴

Konkurrensverkets bedömning

Har Dagab använt sig av eller hotat att använda sig av en kommersiell repressalie?

10. Det är av utredningen klarlagt att Dagab beslutat att avlista vissa av Nestlés produkter inom kategorin kaffe. Agerandet har föregåtts av en prissförhandling där parterna inte lyckats enats om prissättningen för produkterna. Detta har skett genom att Nestlé har aviserat prisändringar som skulle träda ikraft ett par veckor innan kommande sortimentsrevidering för kaffe enligt ECR:s Rekommendation för sortimentsrevideringar inom den svenska dagligvaruhandeln och servicehandeln, med där tillhörande tidsfönster.⁵ Dagab har efter förhandlingar med Nestlé valt att avstå från att köpa in dessa produkter. Anledningen till detta är att parterna inte kunnat komma överens om priset. Konkurrensverket noterar att Dagab fortsatt köpa in, och saluföra, de aktuella produkterna fram till och med det så kallade sortimentsrevideringsfönstret. Det har i utredningen inte påståtts eller

² En avlistning kan innebära att en köpare tar bort en vara ur sitt sortiment och därmed slutar köpa in den, alternativt att varan kvarstår i sortimentet men slutar vidareförsäljas.

³ Se prop. 2020/21:134 s. 51 och UTP-direktivets skäl 25.

⁴ Prop. 2020/21:134 s. 51-52.

⁵ ECR Sverige (Efficient Consumer Response) är ett samarbete mellan DLF och Svensk Dagligvaruhandel. ECR Sverige tar fram rekommendationer om tidsfönster för sortimentsrevidering i Sverige inom dagligvaruhandeln, servicehandeln och på apoteksmarknaden, så kallade ECR-tidsfönster. Dessa tidsfönster följs till stor del av marknadens aktörer.

framkommit något som pekar på att Dagab skulle ha haft en skyldighet att köpa in de aktuella produkterna för tiden därefter eller något som skulle kunna karaktäriseras som hot eller antydning om repressalier från Dagabs sida. Det efterkommande beslutet att inte köpa in produkterna har karaktären av ett kommersiellt ställningstagande i en affärsrelation.

11. Konkurrensverket bedömer att omständigheterna som framkommit i utredningen inte är sådana att Dagabs val att inte köpa in de i ärendet aktuella produkterna kan anses utgöra en kommersiell repressalie. Det saknas därför anledning att gå in på frågan om Nestlé har utövat juridiska eller avtalsenliga rättigheter och om Dagabs utredda agerande är en följd av detta.
12. Mot denna bakgrund finner Konkurrensverket att det inte är nödvändigt att fortsätta utredningen. Ärendet ska därför avslutas.

Detta beslut har fattats av enhetschefen Martin Bäckström. Föredragande har varit Victor Aronsson.

Beslutsfattandet har dokumenterats digitalt och beslutet saknar därför namnunderskrift.

Martin Bäckström

Beslutet att inte utreda saken ytterligare kan inte överklagas

Detta beslut kan inte överklagas, se 4 och 8 §§ förordningen (2021:583) om förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter.

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats.